

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

NARBHUTPARITAT JOURNAL

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2565 Vol. 14 No. 3 September - December 2022

Received: February 1, 2022

Revised: December 13, 2022

Accepted: December 20, 2022

การพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์
ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกูลกรุ๊ป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Development of Teachers in the Productions and Use of Media for Public
Relations via Social Media of Private Schools in Smart School Group in Surat Thani

นารีรัตน์ ศรีชัย*

โสภณ เพ็ชรพวง

สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: nareerat.srichai@gmail.com

Nareerat Srichai*

Sopon Pechrpuang

Sathaporn Sungkawsuttirak

Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชน 2) พัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชน และ 3) ประเมินผลการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกูลรูป จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูประชาสัมพันธ์โรงเรียนเอกชน จำนวน 18 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เกิดปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ยังขาดประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาครูได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปดำเนินการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ผลการประเมินการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงขึ้น ครูมีทักษะในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับดี และมีความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาครู; การผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์; การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the state and problems in the productions and use of public relations media via social media of private schools, 2) to develop teachers in productions and use of public relations media via social media of private schools; and 3) to evaluate the development of teachers in productions and use of public relations media via social media of private schools in Smart School group in Surat Thani. The target group were collected from 18 private school public relations teachers by purposive sampling. Research tools were an interview form, a test, a skill assessment form, and a satisfaction assessment form. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings were as follows. 1) The teachers lacked knowledge, understanding, and skills in productions and use of public relations via social media. This caused problems in the production and use of media for school public relations through social media that were still inefficient, 2) Teacher development has organized workshops and learning exchange meetings. By applying the acquired knowledge and skills to produce and use media for public relations through social media, and 3) The evaluation of the development of the teachers in producing and using media for public relations through social media showed that teachers had higher knowledge and understanding after the workshop. Teachers have higher skills in producing and using media for public relations through social media. and satisfaction with teacher development in producing and using media for public relations through social media was at the highest level.

Keywords: development of teachers; media production and use for public relations; public relations via social media

บทนำ

การประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญสำหรับบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน ที่จะขาดเสียมิได้ โดยเฉพาะในยุคที่ต้องการความเชื่อถือ ความศรัทธา รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบันของกลุ่มเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์มีส่วนเอื้ออำนวยให้เกิดการเข้าใจกันและร่วมมือกันจากทุก ๆ ฝ่าย ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมาย การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดี และการพัฒนาส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกรักใคร่ที่ดี

โลกทุกวันนี้เป็นโลกแห่งยุคดิจิทัล คือ เป็นยุคที่สื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับสังคมและการดำเนินชีวิตมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การสื่อสารในปัจจุบันต้องเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยง สื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เป็นรูปแบบการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับในยุค และทำหน้าที่ได้รวดเร็วอย่างไร้ขีดจำกัด สื่อต่าง ๆ ถูกส่งผ่านจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่งใช้เวลาไม่ถึงนาที จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนวิธีการสื่อสารแบบดั้งเดิมสู่การสื่อสารและทำประชาสัมพันธ์แบบใหม่ในยุคดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีขอบเขตกว้างขวางขึ้น (Chaemchoy, 2019, p. 14)

การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์หลังการพัฒนาของสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ ลักษณะงานประชาสัมพันธ์ที่รับผิดชอบ และความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยศักยภาพของสื่อสังคมออนไลน์ทำให้นักประชาสัมพันธ์สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายขึ้น การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้สำเร็จได้นั้น นักประชาสัมพันธ์ต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์พร้อมกันในตัวเอง กล่าวคือการรู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มประชาชนและเหมาะสมกับเหตุการณ์แวดล้อมในแต่ละครั้ง ซึ่งยึดหยุ่นได้ไม่เป็นกฎตายตัว Wijitjammaree (2016, p. 19) ได้กล่าวถึงทักษะของนักประชาสัมพันธ์ว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพประชาสัมพันธ์ควรมีทักษะพื้นฐานสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางการเขียน ทักษะทางการวิจัย ทักษะในการวางแผน ทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะทางธุรกิจและทักษะในการใช้สื่อสังคม อีกทั้ง Puksawadde (2017, p. 76) ได้กล่าวถึงภาระงานประชาสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารเครือข่ายสังคมออนไลน์ขององค์กรที่นักประชาสัมพันธ์ต้องรับผิดชอบ ประกอบไปด้วยภาระงาน 16 ประการด้วยกัน โดยหมายรวมถึงงานเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์และงานผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ด้วย

โรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในสังคม ทำหน้าที่ให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชน เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม รวมทั้งให้มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การบริหารงานโรงเรียนในปัจจุบันนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือร่วมมือและประสานงานกันทุกฝ่าย ดังนั้น การประชาสัมพันธ์จึงนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของการสื่อสารของโรงเรียน สอดคล้องกับการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขอบข่ายภารกิจการศึกษาของชาติ โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารงานการศึกษาออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารทั่วไป โดยงานการประชาสัมพันธ์งานสถานศึกษา เป็นหนึ่งในขอบข่ายและภารกิจงานของงานบริหารทั่วไป (Kotbantao, 2017, p. 376)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ พบว่า สาเหตุหนึ่งที่งานประชาสัมพันธ์ไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรยังมีความรู้ความสามารถในงานประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ (Uamam, 2018, p. 72) สำหรับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมุทรสาครบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ที่ผ่านมาโดยรวมยังประสบปัญหาอุปสรรค คือ การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนยังขาดการวางแผนที่ชัดเจน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมุทรสาครบุรี มิได้เป็นนักประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ แต่คือครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้ช่วยรับภาระงานด้านนี้ ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าจะส่งผลต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้ได้ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งใช้กระบวนการดำเนินงานวิจัยตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (Kemmis & McTaggart, 1988) โดยได้ทำการทดลองปฏิบัติการด้วยกระบวนการเดียวกัน 2 วงรอบ) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) โดยกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย ครู จำนวน 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ครูผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือในการวิจัยตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กร และด้านการบริหารการศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบ พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 ทั้งหมด แสดงว่าเครื่องมือสามารถนำไปใช้ได้ ในส่วนของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามและทำการทดลอง (try out) จำนวน 30 ฉบับโดยครูโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น เพื่อหาคุณภาพเป็นรายข้อและทั้งฉบับด้วย พบว่าข้อสอบที่สามารถนำไปใช้ได้ครบทั้ง 30 ข้อ

กระบวนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในแต่ละวงรอบตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์ การทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ การประเมินทักษะ และการประเมินความพึงพอใจ และการประชุมกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูประชาสัมพันธ์เป็นครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาสัมพันธ์น้อย และขาดทักษะด้านการเขียนและการผลิตสื่อค่อนข้างมาก และครูยังไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างเป็นทางการ ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ เฟซบุ๊กและไลน์กลุ่มห้องเรียน อีกทั้งยังมีบางโรงเรียนยังไม่มีแผนเพจเฟซบุ๊กของโรงเรียนอีกด้วย

1.2 ปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัญหาด้านการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ คือ ครูไม่รู้หลักในการเขียน ทำให้การเขียนขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสนใจติดตามเนื้อหา บางครั้งการสื่อสารไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสาร เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ส่วนในด้านการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ขาดความหลากหลาย ภาพกราฟิกขาดความน่าสนใจ ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อประเภทเดิม ๆ ได้แก่ ภาพถ่าย คลิปวิดีโอสั้น ๆ รูปแบบของสื่อไม่ทันสมัย ไม่ชวนให้ติดตาม ในส่วนของการโพสต์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้น ยังขาดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ครูขาดความชำนาญในการใช้โปรแกรมในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์

2. ผลการพัฒนาคู่มือในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการพัฒนาใน 2 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 ใช้กิจกรรมหลักคือการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาคู่มือในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และในวงรอบที่ 2 ใช้กิจกรรมหลักคือการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

2.1 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาคู่มือในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นระยะเวลา 1 วัน โดยมีวิทยากร 3 คน บรรยายให้ความรู้ และให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ลงมือปฏิบัติในการเขียนและการผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มสูงขึ้นจากก่อนการอบรม และกลุ่มเป้าหมายการวิจัยได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นระยะเวลา 15 วัน

2.2 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ครูแต่ละท่านสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ของตนเองกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนเทคนิคการออกแบบเพื่อใช้ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือเนื้อหากิจกรรมที่ได้รับผลตอบรับเชิงบวกจากผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้กับครูท่านอื่นได้นำไปใช้ไปแนวทางในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์อีกด้วย จากนั้นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นระยะเวลา 15 วัน

3. ผลการประเมินการพัฒนาคู่มือในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคู่มือในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผลการประเมินความรู้ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ย 21 คะแนน และผลการประเมินหลังการอบรม

เชิงปฏิบัติการ มีคะแนนเฉลี่ย 27 คะแนน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายการวิจัยมีระดับความรู้ความเข้าใจในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์หลังการอบรมเพิ่มสูงขึ้นจากก่อนการอบรม

3.2 ผลการประเมินทักษะในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การประเมินทักษะการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และด้านการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยรวม 15.76 และจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงรอบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม 18.63 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายการวิจัยมีทักษะด้านการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มสูงขึ้น

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประเด็นในการพิจารณา 5 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) ด้านวิทยากร 3) ด้านความรู้ความเข้าใจ 4) ด้านการนำไปใช้ และ 5) ด้านการนิเทศติดตาม โดยผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.71

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัย ในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1 ผลการศึกษาสภาพในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาสัมพันธ์น้อยและขาดทักษะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะครูประชาสัมพันธ์ไม่ได้เป็นนักประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ แต่เป็นครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Uamam (2018, p.72) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งานประชาสัมพันธ์ไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานเนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนยังมีความรู้ความสามารถในงานประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ

1.2 ผลการศึกษาปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ทสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบปัญหาสำคัญ 2 ด้าน คือ 1) ปัญหาด้านการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ครูไม่รู้หลักในการเขียน ทำให้การเขียนขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจให้อ่านเกิดความรู้สึกสนใจติดตามเนื้อหา บางครั้งการสื่อสารไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อสาร เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และ 2) ปัญหาด้านการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ครูขาดความชำนาญในการใช้โปรแกรมในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อประชาสัมพันธ์ขาดความหลากหลาย ภาพกราฟิกขาดความน่าสนใจ ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อประเภทเดิม ๆ ได้แก่ ภาพถ่าย คลิปวิดีโอสั้น ๆ รูปแบบของสื่อไม่ทันสมัย ไม่ชวนให้ติดตาม ในส่วนของการโพสต์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์นั้น ยังขาดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ผลวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก ครูประชาสัมพันธ์ไม่ได้เป็นนักประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ และไม่เคยเข้ารับการอบรมในด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ทำให้ครูขาดความรู้และทักษะในการใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Uamam (2018) ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Wongsit (2019, p. 223) ที่ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การสื่อสารในยุคสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพฯ เพื่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์กร ผลการศึกษาพบว่าประเด็นปัญหา

ที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์กรในยุคสื่อสังคมออนไลน์ที่พบมีหลายประเด็นด้วยกัน ซึ่งเน้นแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีการวางแผนรองรับ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสื่อสารในยุคสังคมออนไลน์เพื่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์กร คือ การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนอยู่เสมอ รวมถึงอุปสรรคภายในขององค์กร คือ บุคลากรในโรงเรียนขาดทักษะและความชำนาญในการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์องค์กรของตนเอง

2. ผลการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า วิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอบรมเชิงปฏิบัติการสามารถช่วยให้ผู้รับการอบรมมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและผลของการอบรมสามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานได้ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ Chaoenkitthanalap (2016, p. 47) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประชาสัมพันธ์ของบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยจัดกิจกรรมการฝึกอบรมจำนวน 5 หน่วย คือ ด้านข่าว ด้านการพูด ด้านภาพ ด้านการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และด้านการเผยแพร่ และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้เข้าฝึกอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการเข้าฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้าฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นอีกหนึ่งวิธีในการพัฒนาบุคคล โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคคลซึ่งได้นำสิ่งที่เคยทำสำเร็จมาแล้ว หรือมีความรู้มีประสบการณ์มาเล่าหรือมาแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น โดยมีสิ่งสำคัญคือมีเป้าหมายในการเรียนรู้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Wadoe (2017, p. 138) ที่ศึกษาการพัฒนากระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ และความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาผลงานของตนเอง

3. ผลการประเมินการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัยมีระดับความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์หลังการอบรมเพิ่มสูงขึ้นจากก่อนการอบรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Chaoenkitthanalap (2016, p. 49) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประชาสัมพันธ์ของบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จากการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้าฝึกอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการเข้าฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้าฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการประเมินทักษะในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาร์ตสกุลกรุป จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทักษะในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (คะแนนรวม=18.63) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรให้ความรู้ แนะนำด้านการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ และการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการติดตามประเมินทักษะในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นกระบวนการประเมินและให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ รวมทั้งครูมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ในการฝึกฝนพัฒนาตนเอง ส่งผลให้ครูมีพัฒนาการจนเกิดทักษะการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Makemuengthong (2018, p. 208)

ที่ศึกษาการพัฒนาสื่อใหม่เพื่อการประชาสัมพันธ์สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้วยสื่อสังคมออนไลน์ หลังจากที่ได้วิจัยดำเนินการทดลองใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook Page ส่งผลให้ค่าเฉลี่ย Facebook Engagement Rate Page หลังสิ้นสุดการดำเนินการมีค่า Engagement Rate คือ 74.57% หรือเท่ากับ 0.75 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศไทย

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาครูในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มเป้าหมายการวิจัยมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5 ด้าน เท่ากับ 4.71 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาครูทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนการติดตามประเมินทักษะของครู และการให้ข้อเสนอแนะส่งผลทำให้ครูมีความรู้ มีทักษะและความพึงพอใจเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Chaeoenkitthanalap (2016, p. 49) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประชาสัมพันธ์ของบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลการศึกษา พบว่า ผู้เข้าฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการประชาสัมพันธ์น้อย ขาดทักษะด้านการเขียน การผลิตและใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ค่อนข้างมาก ดังนั้นในการวางแผนพัฒนาครู ควรมีการศึกษาริบทของงานการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ รวมถึงผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เพื่อได้ทราบปัญหาในการดำเนินงาน และนำมาวางแผนงานด้านที่ต้องการพัฒนา และหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน พร้อมทั้งวางแผนการติดตามผลให้แล้วเสร็จ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาครูประชาสัมพันธ์มีความต่อเนื่อง

2. การดำเนินการในการพัฒนาครู เบื้องต้นใช้กระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งวิทยากรผู้ให้ความรู้มีความสามารถเฉพาะด้าน นอกจากการบรรยายให้ความรู้แล้ว ยังมีการลงมือฝึกปฏิบัติและนำเสนอผลงานจากการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์อีกด้วย ควรมีการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเพื่อได้ประเมินความรู้ความเข้าใจที่ได้รับ และได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ก่อนที่จะดำเนินการติดตามผลเพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงข้อบกพร่องต่อไป

3. การติดตามผลการดำเนินงานควรมีการติดตามผลโดยผู้เชี่ยวชาญ นอกจากผู้เชี่ยวชาญจะให้คะแนนตามแบบประเมินแล้ว ควรได้ให้ข้อติชม คำแนะนำ เพื่อนำข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นมาพัฒนาต่อไป โดยข้อติชมนั้น ควรเป็นไปตามสภาพจริง

4. การปรับปรุงการดำเนินงาน หลังจากที่ได้รับทราบผลการติดตามการดำเนินงานแล้ว ควรปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้ว โดยวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) เป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการความรู้ ที่เปิดโอกาสให้กับบุคคลใช้เป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี ภายหลังจากที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว จึงได้นำไปดำเนินการในงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนและติดตามผลอีกครั้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนเอกชนด้านงานประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน เนื่องจากภาพลักษณ์องค์การมีความสำคัญ สามารถทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และจะทำให้สถานศึกษานั้น ๆ มีความเจริญก้าวหน้าได้

3. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร หรือกิจกรรมที่ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้การประชาสัมพันธ์สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนได้รอบด้านและเกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

References

- Chamchoy, S. (2019). *School Management in Digital Era*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Chaoenkitthanalap, S. (2016). *A Development of Training program to Enhance Public Relations Capability of Public Relations Staff in Rajamangala University of Technology*. Bangkok: Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Kemmis, S. & McTaggart, R. (1988). *The Action research planner* (3rd ed.). Geelong: Deakim University.
- Kotbanta, S. (2017). *Educational Administration : Principles and Theories*. Bangkok: Panyachon Distributor. (in Thai)
- Makemuengthong, C. (2018). *Development of New Media for Public Relations of Thai for Communication Department by using Social Media* (research report). Maha Sarakham: Rajabhat Maha Sarakham University. (in Thai)
- Puksawadde, A. (2017). *Innovation of Public Relations Strategy through online Social Media*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Wadoe, A. (2017). *Development of A Knowledge Sharing Model via Weblog by Using Peer-Assisted Learning on Classroom Research for Teachers in Pattani Primary Educational Service Area Office 3*. (Master of Education). Prince of Songkla University. Faculty of Education, Program in Educational Technology and Communications. (in Thai)
- Wijitjammaree, N. (2016). *Principles of Public Relations*. Bangkok: Kasetart University Press. (in Thai)
- Wongsit, P. (2019). *Communication Strategy in the Social Media Era of Private Schools in Bangkok towards the Image and Reputation of the Organization*. (Master of Arts). Thammasat University, Faculty of Journalism and Mass Communication, Program in Corporate Communication Management. (In Thai)
- Uamam, T. (2018). *A Study of the Public Relation Administration under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 3*. (Master of Education). Naresuan University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)

ผู้เขียน

นางสาวนารีรัตน์ ศรีชัย

นักศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
เลขที่ 272 ถนน สุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
E-mail: nareerat.srichai@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ เพ็ชรพวง

อาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
เลขที่ 272 ถนน สุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
E-mail: sopeonpechr@gmail.com

อาจารย์ ดร.สถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
เลขที่ 272 ถนน สุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
E-mail: sathaporn.sp.sp@gmail.com

